പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 6 (ഉത്തരഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 196

സൂത ഉവാച-

അഥ വൈഷ്ണവചിത്തേഷു ദൃഷ്ട്വാ ഭക്തിമലൗകികീമ് .

നിജലോകം പരിത്യജ്യ ഭുവമഭ്യഗമദ്ധരിഃ 1.

വനമാലീ ഘനശ്യാമഃ പീതവാസാഃ കിരീടധൃക് .

കാംചീകലാപപര്യസ്തോ ലസന്മകരകുംഡലഃ 2.

ത്രിഭംഗലലിതശ്ചാരു കൗസ്തുഭേന വിരാജിതഃ .

കോടിമന്മഥ ലാവണ്യോ ഹരിചംദന ചർചിതഃ 3.

പരമാനംദ ചിന്മൂർതിർമധുരോ മുരലീധരഃ .

ആവിവേശ സ്വഭക്താനാം ഹൃദയാന്യമലാനി ച 4.

വൈകുംഠവാസിനോ യേ ച വൈഷ്ണവാഃ ശാംതമാനസാഃ .

ഗൂഢരൂപാഃ സമായാതാഃ ശ്രവണായ ഹരേഃ കഥാഃ 5.

തദാ ജയജയേത്യുച്ചൈഃ ശബ്ദോഽഭൂത്കംബുശബ്ദയുക് .

യേനാമംഗലമത്യുഗ്രം കലിജം പ്രലയം ഗതമ് 6.

തത്രസ്ഥാനാം ജനാനാം ച ദൃഷ്ട്വാ ഗേഹാത്മവിസ്മൃതിമ് .

നാരദോഽധ്യാത്മതത്വജ്ഞഃ കുമാരാൻപ്രത്യുവാച ഹ 7.

നാരദ ഉവാച-

അലൗകികോഽയം മഹിമാ മുനീശ്വരാഃ സപ്താഹജന്യോദ്യ വിലോകിതോ മയാ 8.

മൂഢാഃ ശഠാ യേ പശുപക്ഷിണോഽപി തേപി പ്രയാംത്യേവ ഗതിം പരാഖ്യാത് .
അതോ നൃലോകേന തു ശാസ്ത്രമന്യച്ചിത്തസ്യ ശുദ്ധ്യൈ വിഹിതം പവിത്രമ് 9.
അഘൗഘവിധ്വംസി കൃതാർഥതാവഹം കലൗ യുഗേ ദോഷനിധൗ കുമാരാഃ .
കേ കേന ശുധ്യംതി വദംതു മഹ്യം സപ്താഹയജ്ഞേന കഥാമയേന 10.
കൃപാലുഭിർലോകഹിതോഭവദ്ഭിഃ പ്രകാശിതം കോഽപി നവീനമാർഗഃ .
കുമാരാ ഊചുഃ.
യേ മാനവാഃ പാപകൃതഃ സുദുഷ്ടാഃ സദാ ദുരാചാരരതാഃ സമത്സരാഃ 11.
ക്രോധാഗ്നിദഗ്ധാഃ കുടിലാശ്ച കാമിനഃ സപ്താഹയജ്ഞേന ഹരിം വ്രജംതി തേ 12.
സത്യേന ഹീനാഃ പിതൃമാതൃദൂഷകാസ്തൃഷ്ണാകുലാശ്ചാശ്രമവർണബാഹ്യാഃ .
യേ ദാംഭികാ ജീവവിഹിംസകാശ്ച സപ്താഹയജ്ഞേന ഹരിം വ്രജംതി തേ 13.
പംചോഗ്രപാപാശ്ഛലകാരിണശ്ച ക്രൂരാഃ പിശാചാ ഇവ നിർദയാശ്ച .
ബ്രഹ്മസ്വപുഷ്ടാ വ്യഭിചാരിണശ്ച സപ്താഹയജ്ഞേന ഹരിം വ്രജംതി തേ 14.
കായേന വാചാ മനസാപി പാതകം നിത്യം പ്രകുർവംതി ശഠാ ഹഠേന യേ .
നീചാഃ കൃതഘ്നാ മലിനാ ദുരാശയാഃ സപ്താഹയജ്ഞേന ഹരിം വ്രജംതി തേ 15.
സൂത ഉവാച-
അഥൈവം തുഷ്ടചിത്തേഽഥ നാരദേ ദേവപൂജിതേ .
പ്രസന്നാസ്തേ കുമാരാശ്ച പുനരൂചുശ്ച നാരദമ് 16.
കുമാരാ ഊചുഃ .
അത്ര തേ കീർതയിഷ്യാമ ഇതിഹാസം പുരാതനമ് .
യസ്യ ശ്രവണമാത്രേണ പാപഹാനിഃ പ്രജായതേ 17.
[1]തുംഗഭദ്രാ തടേ പൂർവം പത്തനേ കോഹലാഭിധേ .
വർണാശ്രമാചാരയുതേ ധനധാന്യസമാകുലേ 18.
ആത്മദേവ ഇതി ഖ്യാതസ്തത്രാസീദ്ദ്വിജസത്തമഃ .
വേദവിദ്യാവിധിപ്രാജ്ഞോ നിത്യകർമപരായണഃ 19.
തത്പ്രിയാ ധുംധുലീ നാമ നിത്യം സ്വീയഹിതേ രതാ .
സ്വവാക്യസ്ഥാപനാചാപി സുംദരീ സുകുലോദ്ഭവാ 20.

പൂർവകർമവിപാകേന പ്രായശോ ബഹുജല്പിനീ .

ശൂരാ ച ഗൃഹകൃത്യേഷു ക്രൂരാ ച കലഹപ്രിയാ 21.

ഏവം നിവസതോസ്തത്ര ദംപത്യോർനിരപത്യയോഃ .

വ്യതിക്രാംതം വയശ്ചാപി പംചാശദ്വർഷസംമിതമ് 22.

അഥ തൗ ദുഃഖിതൗ ജാതൗ നിരപത്യൗ ഗൃഹേസ്ഥിതൗ .

സംതാനോത്പത്തയേ താഭ്യാം ദത്തം ചാപി ധനാദികമ് 23.

ഗോഭൂഹിരണ്യവാസാംസി ദത്താന്യപി ബഹൂനി ച .

ന പുത്രോ നാപി ദുഹിതാ ജായതേ പൂർവകർമണാ 24.

സ ചൈകദാ തു നിർവിണ്ണ ആത്മദേവോ ദ്വിജോത്തമഃ .

ഗൃഹം ത്യക്ത്വാ ഗതോഽരണ്യമാനപത്യേന ദുഃഖിതഃ 25.

യത്ര തത്ര ഭ്രമൻഭ്രാംതോ ദുഃഖാകുലിതമാനസഃ .

ക്ഷുത്ക്ഷാമസ്തൃട്പരീതശ്ച ദൈവാത്പ്രാപ്തോ ജലാശയമ് 26.

ജലം പീത്വാ തതസ്തസ്മിംസ്തഡാഗേ സ ദ്വിജോത്തമഃ .

വൃക്ഷച്ഛായാം സമാശ്രിത്യ നിഷണ്ണസ്തത്ര നാരദ 27.

അഥ തത്ര തദൈവാഗാത്കശ്ചിത്സിദ്ധോ ഭ്രമന്മഹീമ് .

ജലം പീത്വാ തഡാഗേ തു സോഽപി തത്രൈവ ചാഗതഃ 28.

തം ദൃഷ്ട്വാ ന്യാസിനം ശാംതമാത്മദേവ ഉദാരധീഃ .

സത്കൃത്യോത്ഥായ തത്പാദൗ ജഗ്രാഹ സ്വഗുരോരിവ 29.

ഉപവിഷ്ടൗ തതസ്തൗ ദ്വൗ കൃതപ്രശ്നൗ പരസ്പരമ് .

സുസ്നിഗ്ധമാനസൗ ഭൂത്വാ ഗുരുശിഷ്യാവിവാശ്രമേ 30.

അഥ തം സ യതിർദൃഷ്ട്വാ ശ്വസംതം ദുഃഖിതാംതരമ് .

പപ്രച്ഛ കരുണാസിംധുരാത്മദേവം പുരഃ സ്ഥിതമ് 31.

സിദ്ധ ഉവാച-.

കാ തേ ചിംതാ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ ദുഃഖായ ഹൃദി വർതതേ .

താം സമാചക്ഷ്വ ധർമജ്ഞ പരിതാപപ്രദായിനീമ് 32.

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം തസ്യ സിദ്ധസ്യ സുമഹാത്മനഃ .

ആത്മദേവ ഉവാചാഥ സ്വസ്യ ദുഃഖസ്യ കാരണമ് 33.

ആത്മദേവ ഉവാച-.

കിം ബ്രവീമി മുനേ ദുഃഖം സംചിതം പൂർവകർമണാ .

മദീയാഃ പൂർവജാസ്തോയം കവോഷ്ണമുപഭുംജതേ 34.

മദ്ദത്തം നൈവ ഗൃഹ്ണംതി പിതരോ ദേവതാ ബലിമ് .

തേന ദുഃഖേന നിർവിണ്ണഃ പ്രാണാംസ്ത്യക്തുമിഹാഗതഃ 35.

ധിഗ്ജീവിതം പ്രജാഹീനം ഗൃഹം ചൈവ ധനം കുലമ് .

പാല്യതേ യാ മയാ ധേനുഃ സാऽപി വംധ്യാത്വമേതി ഹ 36.

യോ മയാരോപിതോ വൃക്ഷഃ സോപി വംധ്യത്വമാഗതഃ .

നിർഭാഗ്യസ്യാനപത്യസ്യ കിമതോ ജീവിതേന മേ 37.

കുമാരാ ഊചുഃ.

ഇത്യുക്ത്വാ സ രുരോദോച്ചൈസ്തത്പുരോ ദുഃഖപീഡിതഃ .

യദാ തദാ യതേശ്ചിത്തേ കരുണാഭൂദ്ഗരീയസീ 38.

ലലാടാക്ഷരമാലാം ച ദൃഷ്ട്വാ ജ്ഞാത്വാ സ യോഗവാൻ .

ആത്മദേവം ദ്വിജം പ്രാജ്ഞഃ പുനരൂചേ സവിസ്തരമ് 39.

സിദ്ധ ഉവാച.

ശ്യണു വിപ്ര മയാ ത്വേऽദ്യ പ്രാരബ്ധമവലോകിതമ് .

സപ്തജന്മാവധി പ്രാപ്തിഃ പുത്രസ്യ ന ച ദൃശ്യതേ 40.

മുംചാഗ്രഹം പ്രജാഹേതോർബലിഷ്ഠാ കർമണോ ഗതിഃ .

വിവേകം തു സമാസാദ്യ സുഖീ ഭവ മഹാമതേ 41.

ഏവമുക്തം സമാകർണ്യ സിദ്ധസ്യ ദ്വിജസത്തമഃ.

പ്രജാശാബദ്ധചിത്തസ്തു സിദ്ധം പ്രാഹാതിദുഃഖിതഃ 42.

വിപ്ര ഉവാച-.

വിവേകേന ഭവേത്കിം മേ പുത്രം ദേഹി ബലാദപി .

നോ ചേത്ത്യജാമ്യഹം പ്രാണാംസ്ത്വദഗ്രേ ശോകമൂർച്ഛിതഃ 43.

ഇതി വിപ്രാഗ്രഹം ദൃഷ്ട്വാ പ്രാബ്രവീത്സ തപോധനഃ .

സംതതേഃ സഗരോ ദുഃഖമവാപാംഗഃ പ്രജാപതിഃ 44.
ചിത്രകേതുർഗതഃ കഷ്ടം വിധിലേഖവിമാർജ്ജനാത് .
അതസ്ത്വമപി ധർമജ്ഞ യദി പുത്രം ലഭേരപി 45.
സുതേന ന സുഖീഭൂയാഃ ദൈവം ഹി ബലവത്തരമ് .
ഇത്യുക്ത്വാ ദ്വിജവര്യായ സ സിദ്ധഃ സാധുസംമതഃ 46.
ദദാവേകം ഫലം തസ്മൈ പ്രാഗ്രഹേണ സുതാർഥിനേ .
ഇദം ഫലം മയാ തുഭ്യം ദത്തം പുത്രാപ്തയേ ദ്വിജ 47.
ഭാര്യായൈ ദേഹി പുത്രസ്തേ ഭവിഷ്യതി ന സംശയഃ .
സത്യം ശൗചം ദയാ ദാനമേകഭക്തം തു ഭോജനമ് 48.
വർഷാവധി സ്ത്രിയാ കാര്യം തേന ശുദ്ധോ ഭവേത്സുതഃ .
ഏവമുക്ത്വാ യയൗ യോഗീ വിപ്രഃ സ്വഗൃഹമാഗതഃ 49.
ദത്ത്വാ പത്ന്യൈ ഫലം തത്തു സിദ്ധോക്തമവദച്ച ഹ .
അഥ സാ ധുംധുലീ ക്രൂരാ സ്വവാക്യസ്ഥാപനോത്സുകാ 6.196.50.
സ്വസഖ്യൈ പ്രാഹ തത്സർവം പത്യോക്തം സിദ്ധഭാഷിതമ് .
യദ്യഹം ഭക്ഷയേ ചേദം ഫലം സിദ്ധേന ചാർപിതമ് 51.
ഗർഭോ മമ ഭവേത്തർഹി കഥം ചാഹം സഹാമ്യഹമ് .
സ്വല്പം ഭക്ഷ്യമശക്തിശ്ച ഗമനേ ഗൃഹകർമണി 52.
തിര്യക്ചേദാഗതോ ഗർഭോ തദാ മേ മരണം ഭവേത് .
പ്രസൂതൗ ദാരുണം ദുഃഖം സുകുമാരീ കഥം സഹേ .
മംദയാം മയി സർവസ്വം നനാംദാ സംഹരേത്സദാ 53.
ചിംതാ മേ സമനുപ്രാപ്താ കിം കരോമി ശുചിസ്മിതേ .
സാ തദ്വചനമാകർണ്യ സ്നേഹഭംഗഭയാദ്ദ്വിവജ 54.
ഏവമേവേതി താം പ്രാഹ പ്രീത്യാ പ്രഹസിതാനനാ .
ഏവം കുതർകയോഗേന തത്ഫലം നൈവ ഭക്ഷിതമ് 55.
പത്യാ പൃഷ്ടേ ഫലം ഭുക്തം ഭുക്തം ചേതി തയേരിതമ് .
ഏകദാ ഭഗിനീ തസ്യാഃ സ്വേച്ഛയാ തദ്ഗൃഹം ഗതാ 56.

തദഗ്രേ കഥിതം സർവം ചിംതേയം മഹതീ ഹി മേ .
കിം കരോമി സഗർഭോ്ഽഹം ത്വം പ്രബ്രൂഹി യഥാതഥമ് 57.
സാബ്രവീന്മമ ഗർഭോസ്തി തുഭ്യം ദാസ്യേ പ്രസൂതിതഃ .
താവത്കാലം സഗർഭേവ ഗുപ്താ തിഷ്ഠ ഗൃഹേ സുഖമ് 58.
തം ബാലം പോഷയിഷ്യാമി ത്വദ്ഗൃഹേ ചൈവ നിത്യദാ .
ഫലം ധേനോഃ പ്രയച്ഛാദ്യ പരീക്ഷാർഥം ശുഭാനനേ 59.
ഇത്യുക്ത്വാ സാ യയൗ ഗേഹമാത്മനോ ഹൃഷ്ടമാനസാ .
ധുംധുല്യാപി യഥോദ്ദിഷ്ടം തദ്ഭഗിന്യാ തഥാ കൃതമ് 60.
അഥ പ്രസൂയ സാ ബാലം ധുംധുല്യൈ ചാർപയദ്ദ്രുതമ് .
തയാ ച കഥിതം ഭർത്രേ പ്രസൂതഃ സുഖമർഭകഃ61.
ലോകസ്യ സുഖമുത്പന്നമാത്മദേവ പ്രജോദയാത് .
ദത്ത്വാ ദാനം ദ്വിജാഗ്രേഭ്യോ ജാതകർമ ചകാര ച 62.
ഗീതവാദിത്രനിർഘോഷോ ഗൃഹേ തസ്യാതിമങ്ഗലമ് .
ബഭൂവ ഹർഷമാപന്ന ആത്മദേവോ മഹാമതിഃ 63.
അഥ സാ പ്രാഹ ഭർത്താരം ദുഗ്ധം മേസ്തനയോർനഹി .
പാലയിഷ്യേ കഥം ബാലം സദ്യഃ സൂതം പ്രഭോ്ഽധുനാ 64.
മത്സ്വസുശ്ച പ്രസൂതായാ മൃതോ ബാലഃ പുരാഭവത് .
താമാനീയ ഗൃഹേ രക്ഷസാർഭകം പോഷയിഷ്യതി 65.
ഇതി ശ്രുത്വാ വചസ്തസ്യാ ധുംധുല്യാ ദ്വിജസത്തമഃ .
തഥൈവ കൃതവാൻഭ്രാംതരാത്മദേവോ മുദാന്വിതഃ 66.
ധുംധുകാരീതി നാമാസ്യ കൃതം മാത്രാ യഥാർഥതഃ .
സ്തന്യേന പോഷമാപ്നോതി നിത്യം മാതൃഷ്വസുഃ സുതഃ 67.
ത്രിമാസേ നിർഗതേ ചാഥ സാ ധേനുഃ സുഷുവേ്ഽർഭകമ് .
സർവാംഗസുംദരം ദിവ്യം നിർമലം കനകപ്രഭമ് 68.
ദൃഷ്ട്വാ പ്രസന്നസ്തം വിപ്രഃ സംസ്കാരാൻസ്വയമാദധേ .
തം ദിദൃക്ഷവ ആയാതാ ജനാഃ സർവേ്ഽതിവിസ്മിതാഃ 69.

ആത്മദേവസ്യ വിപ്രസ്യ മഹാഭാഗ്യോദയേന ച .

ധേന്വാ ബാലഃ പ്രസൂതശ്ച ദേവരൂപോ്ऽതികൗതുകമ് 70.

ന ജ്ഞാതം തദ്രഹസ്യം തു കേനാപി വിധിയോഗതഃ .

ഗോകർണഃ തം സുതം ദൃഷ്ട്വാ ഗോകർണേത്യേവചാഭ്യധാത് 71.

കിയത്കാലേന സംപ്രാപ്തൗ താരുണ്യം താവുഭാവപി .

ഗോകർണഃ പംഡിതോ ജ്ഞാനീ ധുംധുകാരീ മഹാഖലഃ 72.

സ്നാനശൗചക്രിയാഹീനോ ഭക്ഷ്യാഭക്ഷീ ക്രുധാപ്ലുതഃ .

ചൗരഃ സർവജനദ്വേഷീ ദുഷ്ടചാംഡാലസംഗതഃ 73.

ക്രീഡതോ ഹ്യർഭകാന്ധൃത്വാ ബലാത്കൂപേ നിപാതയേത് .

ഏവം വേശ്യാപ്രസംഗേനാനയദ്രവ്യം ക്ഷയം പിതുഃ 74.

പിതാ കൃപണവത്തസ്യ ശുചാ നിഃസ്വോ രുരോദ ഹ .

അനപത്യഃ സുഖീ നിത്യം കുപുത്രോ ദുഃഖദായകഃ 75.

സിദ്ധേനോക്തം വചഃ സത്യമനുഭൂതം മയാധുനാ .

ക്വ ഗച്ഛാമി ക്വ തിഷ്ഠാമി കോ മേ ദുഃഖം നിവാരയേത് 76.

പ്രാണാംസ്ത്യക്ഷ്യേ ജലേ വഹ്നൗ ഭൃഗോർവാപി പതേ ഹ്യഹമ് .

ഇത്യേവം ചിംതയാനം തമധോമുഖമുപാഗതഃ 77.

ഗോകർണോ ജനകം ജ്ഞാനീ ബോധയാമാസ തത്വതഃ .

ഗോകർണ ഉവാച-

അസാരസ്താത സംസാര ദുഃഖമോഹപ്രദോ നൃണാമ് 78.

കഃ സുത കിം ധനം കസ്യ കാ ജായാ കഃ പതിഃ പിതഃ .

മോഹേന ബദ്ധോ ദീനാത്മാ ലോകഃ ക്ലിശ്യതി നാന്യഥാ 79.

ന ചേംദ്രസ്യ സുഖം കിംചിന്ന സുഖം ചക്രവർതിനഃ .

വിരക്തസ്യ സുഖം താത മുനേരേകാംതശീലിനഃ 80.

മുംചാജ്ഞാനം പ്രജാരൂപം മോഹം നരകകാരണമ് .

നിർദ്വംദ്വോ നിരഭീമാനോ വ്രജ ത്യക്ത്വാഖിലം വനമ് 81.

തതസ്തദ്വാക്യമാകർണ്യ ഗോകർണം സ ദ്വിജോ്ऽബ്രവീത് .

ദ്വിജ ഉവാച-

യത്കർത്തവ്യം വനേ സാധോ തന്മമാചക്ഷ്വ വിസ്തരാത് 82.

മോഹപാശനിബദ്ധം ഹി ശഠം കൃപണമാനസമ് .

സംസാരഗർതേ പതിതം മാമുദ്ധര ദയാനിധേ 83.

പിതുരിത്ഥം വചഃ ശ്രുത്വാ ഗോകർണോ ജ്ഞാനപംഡിതഃ .

ഉവാച ദീനം നിർവിണ്ണം പിതരം ഹൃഷ്ടമാനസഃ 84.

ഗോകർണ ഉവാച-

മാംസാസ്ഥിരക്തനികരേ സ്വശരീരക്ലേസ്മിൻസ്വത്വം ത്യജാശു മമതാം വനിതാ സുതാദൗ .

പശ്യാനിശം ജഗദിദം ക്ഷണഭംഗനിഷ്ഠം ജ്ഞാനീ വിരാഗരസികോ ഭവ ഭക്തിനിഷ്ഠഃ 85.

ധർമം ഭജസ്വ സതതം ത്യജ ലോകധർമാൻസംസേവ്യ സാധുപുരുഷാൻജഹി കാമതൃഷ്ണാമ് .

അന്യസ്യ ദോഷഗുണ ചിംതനമാശു മുക്ത്വാ വിഷ്ണോഃ കഥാരസമഥോ നിതരാം പിബ ത്വമ് 86.

കുമാരാ ഉചുഃ-

ഏവം സുതോക്തവിദിതാനുഭവോ നിരീഹസ്ത്യക്ത്വാ ഗൃഹം സ്ഥിരമതിർഗതഷഷ്ടിവർഷഃ .

നിത്യം ഹരിപ്രിയജനാനുഗതോ മഹാത്മാ ദുഷ്പ്രാപമാപ ച പദം സ ഹരേർവനസ്ഥഃ 87.

ഇതി ശ്രീപാദ്മേ മഹാപുരാണേ പംചപംചാശത്സാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാമുത്തരഖംഡേ ശ്രീഭാഗവത. മാഹാത്മ്യേ ഷണ്ണവത്യധികശതതമോഽധ്യായഃ 196.

1. തുംഗഭദ്രാ ഉപരി സംക്ഷിപ്തടിപ്പണീ (http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org/s/xx7)

ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്